

1) Güney Yarım Küre'nin yıllık sıcaklık farkının Kuzey Yarım Küre'ye göre daha az olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kara ve denizlerin dağılışı
B) Yerküre'nin şekli
C) Rüzgâr yönü
D) Yer şekilleri
E) Eksen eğikliği

2) Yeryüzünde sıcaklığın Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe düzenli bir şekilde azalmasını engelleyen faktörler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Dünya'nın şekli
B) Yükselti
C) Nem oranı
D) Okyanus akıntıları
E) Karalarla denizlerin dağılımı

3) Kuzey yarım Küre'de bir dağın güney yamacı diğer yamaçlarına göre,

- daha fazla ısınıyor,
- kalıcı kar alt sınırı daha yüksek,
- karlar daha erken eriyor,
- bitki örtüsü daha gür

ise bu durum sıcaklık ile aşağıdakilerden hangisi arasındaki ilişkiyle açıklanabilir?

- A) Enlem
B) Yükselti
C) Karasallık
D) Bakı
E) Nemlilik

Bakı, Güneş'e dönük olma durumudur. Bakı faktörü yamaçlar arasında sıcaklık farkına neden olur.

4) Buna göre bakı faktörünün etkili olduğu bir yamaç için;

- I. Kar erimesi daha erken başlar.
II. Güneşlenme süresi daha uzundur.
III. Güneş ışınlarını daha büyük açıyla alır.
IV. Sıcaklık ortalaması daha fazladır.
V. Yükseltisi daha azdır.

yargılarından hangisine ulaşamaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Aşağıdaki tabloda aynı yükseltiye sahip iki dağda yıl boyunca oluşan kalıcı kar alt sınırı gösterilmiştir.

Dağ	Kuzey Yamaç (metre)	Güney Yamaç (metre)
I.	620	745
II.	3250	2950

5) Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) II. dağ Güney Yarım Küre'dedir.
B) I. dağ, II. dağa göre Ekvator'a daha uzaktır.
C) I. dağ, Kuzey Yarım Küre'dedir.
D) II. dağ, Ekvator'a daha uzaktır.
E) I. dağın güney yamacı Güneş'e dönüktür.

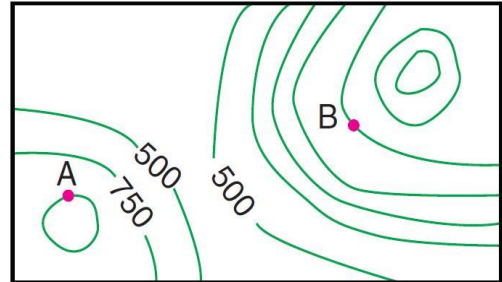
6) Kış mevsiminde Ordu'nun sıcaklık ortalamalarının Malatya'dan yüksek olması, sıcaklık ile aşağıdakilerden hangisi arasındaki ilişkiye ters düşer?

- A) Denizellik
B) Karasallık
C) Yükselti
D) Bakı
E) Enlem

7) Yıllık indirgenmiş izoterm haritaları incelendiğinde, sıcaklığın yeryüzündeki dağılışı üzerine aşağıdakilerden hangisinin etkisinden bahsedilemez?

- A) Karasallık
B) Enlem
C) Denizlik
D) Yükselti
E) Su buharı

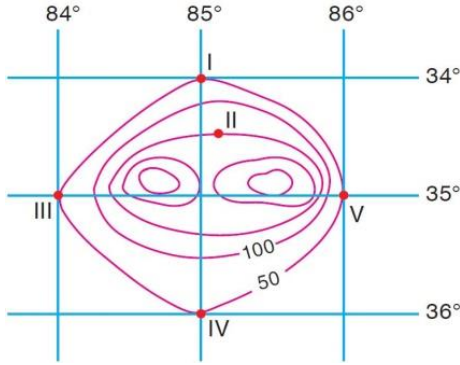
Aşağıdaki topoğrafya haritasında eş yükselti eğrileri 250 m arayla çizilmiştir.

8) Buna göre, haritada verilen A ve B noktaları arasındaki sıcaklık farkı kaç °C dir?

- A) 2,5 B) 5 C) 7,5 D) 10 E) 12,5

9) Yukarıdaki izohips haritasında belirlenen yerlerden hangisinde, bulutsuz ve rüzgârsız bir günde öğle vakti ölçülen sıcaklık değerinin **daha yüksek** olması gerekir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10) Güneş ışınlarının bir noktaya geliş açısı üzerinde aşağıdakilerden hangisi, etkili **değildir**?

- A) Yer şekillerinin bakı özelliği
B) Dünya'nın eksenin eğikliği
C) Dünya'nın eksenini etrafındaki hareketi
D) Atmosferin kalınlığının kutuplara doğru azalması
E) Dünya'nın küresel şekli

11) Yükseltiye bağlı olarak sıcaklığın değiştiğini aşağıdakilerden hangisi **kanıtlamaz**?

- A) Yükselen hava kütlelerinin yağış bırakması
B) Bitki örtüsünün dağ yamacı boyunca kuşaklara ayrılması
C) Yükseldikçe basıncın azalması
D) Yükseldikçe havanın ısınma ve soğuma hızının artması
E) Kar yağışının ilk önce yüksek yerlerde başlaması

12) Aşağıdakilerden hangisi, bakı etkisinin bir sonucu olarak, Güneş'e dönük yamaçlarda görülen bir durum **değildir**?

- A) Nüfus ve yerleşmenin daha yoğun olması
B) Orman üst sınırının yüksek olması
C) Kalıcı kar alt sınırının düşük olması
D) Tarım ürünlerinin daha erken olgunlaşması
E) Havanın daha sıcak olması

Kısa sürede ve dar bir alanda hava durumunu, uzun sürede ve oldukça geniş bir bölgede iklim tiplerini oluşturan atmosfer koşullarına iklim elemanları denir.

13) Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir iklim elemanı **değildir**?

- A) Basınç B) Bakı
C) Rüzgâr D) Sıcaklık
E) Yağış

14) Yeryüzündeki sıcaklığın dağılışı ile ilgili olarak, aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

- A) Enlem etkisi ile sıcaklık Ekvator'dan kutuplara gidildikçe azalır.
B) Kuzey Yarım Küre'de eylül ayı sıcaklık ortalaması, mart ayından fazladır.
C) Dağların Güneş'e dönük olmayan yamaçları daha sıcaktır.
D) Yaz mevsiminde karalar denizlerden daha sıcaktır.
E) Yükseldikçe sıcaklık her 100 metrede 0,5 °C azalma gösterir.

3200 metre yükseklikteki bir merkezde ölçülen sıcaklık 2 °C'dir.

15) Diğer şartların aynı olması koşuluyla bu merkezin deniz seviyesine indirgenmiş sıcaklığı kaç °C olur?

- A) 0 B) 18 C) 20 D) 24 E) 34

16) Aşağıdakilerden hangisi, yeryüzünde sıcaklığın dağılışını etkileyen faktörlerden biri **değildir**?

- A) Bakı B) Yer altı suları
C) Yükselti D) Denize göre konum
E) Enlem

17) Yeryüzünde günlük sıcaklık farkının en fazla çöllerde olmasının **temel nedeni** aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bitki örtüsünden yoksun olması
B) Yer şekillerinin sade olması
C) Güneş ışınlarının geliş açısının az olması
D) Nem miktarının az olması
E) Rüzgârların ısıtıcı etki yapması

